

Claudii Fleurii Abbatis Historia Ecclesiastica

Ab Anno 361. Usque Ad Annum 395

Fleury, Claude

August. Vind. [u.a.], 1758

VD18 90117786

§. 41. Justinia S. Ambrosio infesta.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-66032](https://nbn-resolving.de/urn:nbn:de:hbz:466:1-66032)

etu execucati, inquiunt: fidei integrita- Sæculum IV.
tem amiserunt. Imperator Theodosius A. C. 385
ad hunc libellum respondit, dato ad Cy-
negium Rescripto, quo Gregorium in
Hispania, & Heraclidem in Oriente E-
piscepos vitæ sanctæ, & laudabilis dicit,
& prohibet, ne quis hujus Communio-
nis hominibus quocunque modo mole-
stus sit, utpote in fide Catholica vivere,
& mori desiderantibus. Ita Theodosius
horum Schismaticorum fraudibus patuit.
Non tamen appetit hoc Rescriptum
multum utilitatis attulisse ipsorum Se-
ctæ, quæ brevi post tempore extincta
est. (*)

§. XLI.

Justina S. Ambroſio infesta.

Ea ipsa pax, cuius inter Maximum, & Sup. §. 28.
Valentinianum stabiendi S. Ambro-
sii Auctor fuerat, Imperatrici Justinæ
juvénis Principis Matri otium fecit, per-
sequendi sanctum Episcopum, quod ei vi-
vo Valentianæ Marito suo, aut Gratia- Ruff. II. c. 15
no

(*) Hier ist eine kurze Anmerkung des Uebers-
chers, in welcher er noch den schon verstorbenen
Pabst Damasus verfolget. Die 2. Schismatici &
aber Marcellinus, und Faustinus, die offbare Lü-
gen, sonderlich von dem Bischoffe Osius in ihr
Libell eingerücket, sind bey ihm die hochwerthe-
ste Zeugen.

Sæculum IV. no non licuisset. Cum prope esset se-
A. C. 385. stum Paschæ anni 385. misit Justina ad

S. Ambrosium, qui peterent, ut Ecclesiam
concederet, in qua Ariani, quos apud se

Ambr. ep. 20. habebat, congregari possent. Primo Ba-
ad Sor. n. 1. silicam Porcianam petierunt, quæ extra

Mabill. Itin. urbem erat, & hodie S. Victoris nomine
Ital. p. 17.

Ambr. ep. 20. dicitur. Paulo post Basilicam novam
n. 2.

altera majorem, & intra mœnia positam,
sibi postularunt. Qui primum missi fuerant, Comites consistoriales dicebantur,
nempe in rebus, bonum publicum tan-
gentibus, Principis Consiliarii, petentes,
ut Basilicam Arianis designaret, & popu-
lum, forte seditionem moturum, cohibe-
ret. Respondit Ambrosius; qui tem-
plum Dei inimicis traderet, non Episco-
pum, sed proditorem fore. Hæc die

n. 3. Veneris ante Dominicam Palmarum fa-
cta; sequenti die Sabbati Præfectus Prä-
torii Ecclesiam intravit, ubi S. Ambro-
sius erat cum populo, atque persuadere
nitezatur, ut saltem Basilicam Porcianam
concederet! ad hanc vocem populo con-
clamante, ait Præfectus, se rem ad Im-
peratorem delaturum.

n. 4. Die Dominica post lectiones S. Scri-
pturæ, & exhortationem, dimissis Cate-
chumenis, S. Ambrosius Symbolum in
Baptisterio Basilicæ quibusdam Compe-
titoribus explicabat. Competitores e-
rant, ut dictum, Catechumi selecti, qui

qui tota quadragesima præparabantur ad Sæculum IV.
baptismum, festis Paschalibus recipien- A. C. 385.
dum. S. Ambrosio, his occupato, nun- Sup. l. XI.
tiatur, missos esse ex Regia Decanos, qui §. 21.
in Basilica Porciana, scuta Cæsarea su-
spenderent, quo audito populi partem
illuc confluere. Hi Decani erant quod-
dam apparitorum genus, & scuta Cæsa-
rea, in velis picta, si alicubi suspende-
rentur, indicabant, illam domum, aut
Hæreditatem ad Imperatoris Dominum
pertinere. Accepto nuntio, S. Ambro-
sius ab incepto non destitit, sed Missam,
id est, Oblationem inchoavit. Ipso S. Sa-
crificium (*) offerente, adsunt, qui indi-
cant, quemdam Castulum, Arianorum
Presbyterum, cum per plateam incede-
ret, a populo fuisse comprehensum; tum
vero S. Ambrosius amarissime flere, & in
ipsa Sacrificii actione Deum rogare, ne
permitteret, in causa Ecclesiæ cujusquam
sanguinem fundi, aut certe nullius alte-
rius nisi suum, quem promptissime non
modo pro populi sui, sed etiam hæreti-
corum salute datus esset; statimque
missis Presbyteris, & Diaconis Arianum
illum Presbyterum periculo liberavit.

Popu-

(*) Vocem: *Sacrificii*, nempe luculenta
contra se testimonia, Interpres Protestans more
suo declinat.

Sæculum IV. Populum resistentem aula seditionis
A. C. 385. incusavit; illico graves pecuniarum mul-

n. 6.

ctæ in totum mercatorum collegium de-
cernuntur. Multi vinculis dati sunt in-
tegra hebdomada majori, qua mos erat
vinculos dimittere secundum ultimorum
L. 8. C. Th. de Imperatorum leges; imo secundum le-
indul. crim. gem ab ipso Valentianeo hoc eodem
anno 23. Febr. latam. Hoc quidem ve-
rum, in illis legibus reos læsæ Majesta-
tis excipi. Tribus diebus a mercatori-
bus ducentæ libræ aureorum exactæ sunt,
id est, trecentæ Marcæ. Dicebant au-
tem paratos se duplum dare, si modo fi-
dem salvam præstare possent. Carceres
mercatoribus erant impleti; qui Palatio
ministrabant, qui ab Epistolis erant, Im-
peratoris Procuratores, minoribus offi-
ciis destinati, & qui sub diversis Comi-
tibus serviebant, in aula detinebantur, &
in publicum prodire prohibebantur, ne
si cum cœteris conversarentur, spiritu
seditionis afflarentur. Terribiles minæ
viris, in Dignitate constitutis, intenta-
bantur, nisi Basilicam Arianis traderent.
Tandem persecutores ita exarserant, ut
si ansam dedissent Catholicî, timendum
fuisset, ne in extremam fævitiam prorū-
perent.

n. 8.

Comites, & Tribuni ad S. Ambro-
sium venerunt, jubentes, ut absque cun-
ctatione Basilicam traderet; Imperato-

rem

rem uti jure suo, cum omnia in Princi-Sæculum IV.
pis potestate essent. Respondit Præsul: A. C. 385.

Si Imperator a me peteret, quæ mea sunt,
agros, pecunias tradere non recusarem,
quamvis, quæcunque mea sunt, pauperum
bona sint; at res divinæ potestati Imper-
atoris non subjiciuntur. (*) Si vobis
patrimonii mei desiderium est, accipite!
si corpus vultis torquere lubens offero.
Si vultis vincire, & ad mortem ducere,
nihil mibi optabilius. Non confertis cir-
ca me populi cuneis me tuebor; non Sa-
crosanctum altare manibus complector, vi-
tam deprecans, sed pro altari mori ge-
stio. In hæc verba S. Ambrosii zelus e-
rumpebat, quod sciret, immissos esse ar-
matos, (**) qui Basilicam vi occuparent;
præterea summo horrore concutiebatur,
cogitans, fieri posse cædes, quas non ur-
bis modo, sed totius Italæ calamitas se-
queretur. Vitam propriam in Sacrifi-
cium offerre cupiebat, ut averteret ab
Ecclesia invidiam, & sanguinem huma-

Ccc 2 num

n. 9.

(*) Testis omni exceptione major, quos li-
mites Jus Principum in Sacra habeat.

(**) Der deutsche Ueberseher giebt: Weil er
wusste, daß schon die Dragoner beordert wa-
ren. Herr Ueberseher! im 4. Jahrhundert Dra-
goner? Vielleicht ist ihm hier dasjenige eingesal-
len, was in Frankreich im Jahre 1685, als das
Edictum von Nantes abgeschafft wurde, geschehen.

Sæculum IV. num servaret, quem sæva persecutio suum ibit. Cum deinde instarent, ut populi furorem cohiberet, respondit: *Meum quidem est, populum non concitare, at mitigare animos in solius Dei potestate. Si vero creditis, populum mea præsentia ad seditionem accendi, pœnas exigite, aut in desertum, quocunque libuerit, me mittite.* His auditis recesserunt. S. Ambrosius tota die in veteri Basilica permanxit, ad noctem vero in domum suam dormiturus concessit, ut præsto esset, si advenirent, se comprehensuri.

§. XLII.

Quæ in ista persecutione secuta sint.

B. II. Antequam illucesceret, domo egressus est, & Basilicam milites cinxerunt, qui ad Imperatorem nuntios mississe dicebantur, si exire vellet, neminem obstatum, & si ad Conventum Catholicon ired, præsidio se futuros, alias vero ad illum, in quo Ambrosius esset, translaturos. Nempe milites omnes, sicut & cives Mediolanenses, Catholici erant; nulli hæretici, nisi pauci Imperatoris auxili, & Gothorum ex Gente aliqui; Imperatrix vero, quocunque ired, communis suæ homines secum trahebat, quorum nullus tunc præsenti periculo audebat prodire. S. Ambrosius ex populi geometribus cognovit, Basilicam, in qua essent,

a mis